

Naslagwerk Duitsland en Europa

De rol van Duitsland in de Europese integratie

[Achtergrond](#) - 30 november 2011

Duitsland heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in Europa. Het land wilde zich na 1945 laten zien als een herboren en vredelievende natie. Duitsland ontpopte zich als motor achter de Europese eenwording. In het naslagwerk is te lezen hoe de opeenvolgende Duitse kanseliers probeerden de Europese integratie tot stand te brengen en wat hun afwegingen daarbij waren.

[Konrad Adenauer en 'Westbindung' \(1949-1963\)](#)

Na het einde van de Tweede Wereldoorlog was Duitsland bezet gebied. Konrad Adenauer, de eerste West-Duitse bondskanselier, streefde naar een gelijkwaardige behandeling van Duitsland door de West-Europese buurlanden. De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) was een eerste stap op weg naar betere relaties en Europese eenheid. [Lees verder>>](#)

[Erhard en Kiesinger, crisis in Europa \(1963-1969\)](#)

Crisis in Europa en op de valutamarkten tekende de ambtstermijnen van Ludwig Erhard en Kurt Georg Kiesinger. De Bondsrepubliek moest voorzichtig manoeuvreren tussen belangrijke partners als de Verenigde Staten, de NAVO en Frankrijk. De Franse president De Gaulle blokkeerde het proces van Europese integratie met zijn politiek van de lege stoel [Lees verder>>](#)

['Ostpolitik' en uitbreiding EG onder Brandt \(1969-1974\)](#)

Willy Brandt probeerde met zijn 'Ostpolitik' de relaties met de communistische staten van het Warschaupact te verbeteren. Volgens Brandt was het einddoel van de Europese integratie een federale Europese staat. Tijdens zijn kanselierschap breidde de Europese Gemeenschap zich voor het eerst in de geschiedenis uit met nieuwe lidstaten. [Lees verder >>](#)

[EMS en het pragmatisme van Schmidt \(1974-1982\)](#)

Helmut Schmidt werd door de verschillende economische crises gedwongen tot een meer pragmatische aanpak. Hij zette zich in voor een versterking van de Europese bestuursorganen en een directe verkiezing van het Europees Parlement. De Duits-Franse samenwerking verbeterde aanzienlijk met als belangrijkste resultaat het Europees Monetair Stelsel (EMS). [Lees verder >>](#)

[Kohl, de kanselier van de eenheid \(1982-1998\)](#)

De val van de Berlijnse Muur in 1989 was voor kanselier Kohl een onverwachte en ongekende kans om Duitsland te verenigen. Kohl realiseerde zich dat een vereniging alleen mogelijk was als Duitsland zich nog meer inzette voor de Europese samenwerking. De D-Mark werd geofferd ten gunste van de euro. Sindsdien staat Kohl bekend als de 'kanselier van de eenheid'. [Lees verder >>](#)

[Toenemend zelfbewustzijn onder Schröder \(1998-2005\)](#)

Gerhard Schröder deinsde er niet voor terug om publiekelijk op te komen voor de Duitse nationale belangen. Hij pleitte voor een kleinere financiële bijdrage van Duitsland aan de EU. Het meest prestigieuze Europese project tijdens zijn kanselierschap was een grondwet voor Europa maar het voorstel strandde toen het door de lidstaten geratificeerd moest worden. [Lees verder >>](#)

[Angela Merkel en de eurocrisis \(2005-heden\)](#)

De leiderschapsstijl van Angela Merkel was heel anders dan die van Schröder. Ze stelde zich naar buiten toe bescheiden en afwachtend op, een aanpak waarmee ze gedurende haar eerste jaren als kanselier grote successen boekte. De financiële crisis stelde haar EU-beleid sterk op de proef. De crisis vroeg om daadkracht, maar die daadkracht kwam niet van kanselier Merkel. [Lees verder >>](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2940/naslagwerk-duitsland-en-europa>